

Struktura in opis preizkusa znanja za NPZ v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom v 9. razredu

1 Predmet: NARAVOSLOVJE

2 Podlaga za preizkus

Učni načrt. Prilagojeni izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom (NIS). Naravoslovje v drugem vzgojno-izobraževalnem obdobju [Elektronski vir]/Torkar, Gregor (in drugi). Ljubljana, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2022.

Učni načrt. Prilagojeni izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom (NIS). Naravoslovje v tretjem vzgojno-izobraževalnem obdobju [Elektronski vir]/Torkar, Gregor (in drugi). Ljubljana, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2022.

3 Shema preizkusa

Opis	Predvideni čas	Delež v skupnem številu točk
s preizkusom preverjamo doseganje ciljev in standardov znanja učnega načrta	60 min	100 %

4 Tipi nalog in vrednotenje

Število nalog	Tipi nalog ¹	Skupno število točk	Vrednotenje
do 20	naloge zaprtega tipa (alternativna izbira; izbirni tip z enim ali več pravnimi odgovori; dopolnjevanje z naborom ali brez nabora; povezovanje, urejanje in razvrščanje; kratki zaprti odgovori) in naloge polodprtega tipa (kratki polodprti odgovori)	50	Naloge so ovrednotene v skladu s točkovnikom.

5 Sestava preizkusa glede na taksonomske stopnje

Taksonomske stopnje ²	Okvirni delež v preizkusu
1. znanje in prepoznavanje: – naštevanje, prepoznavanje, reprodukcija vsebin, podatkov, dejstev, pojmov, načel in posplošitev	50 %
2. razumevanje in uporaba: – interpretacija podatkov v različnih grafičnih prikazih in drugem slikovnem gradivu – razumevanje, primerjava, razlikovanje dejavnikov, pojavov in procesov	36 %
3. analiza, sinteza in vrednotenje: – načrtovanje rešitev, ukrepov, razvoja – interpretacija vzročno-posledičnih povezav – vrednotenje dejavnikov, pojavov, procesov	14 %

¹ Tipi nalog so povzeti po E-banki nalog RIC (elektronski vir).

² Taksonomske stopnje so določene po Bloomovi taksonomiji.

6 Opis preizkusa

Vsebinski sklopi	Okvirni delež točk v preizkusu
snovi	14 %
energija	30 %
živa narava	50 %
vpliv človeka na okolje in naravo	6 %

Preizkus obsega do 20 nalog, ki preverjajo znanje vseh vsebinskih sklopov učnega načrta. Razmerje med deležem točk pri posameznih vsebinskih sklopih v preizkusu izhaja iz razmerja med deležem učnih ciljev pri posameznih vsebinskih sklopih v učnem načrtu.

IZLOČENE VSEBINE

V šolskem letu 2026/27 bodo v preverjanje vključene vse vsebine in cilji iz učnega načrta, razen naslednjih vsebin in ciljev za 9. razred:

sklop: *živa narava*

vsebina in cilji:

- biologija v družbi:
Učenci:
 - opisujejo in poimenujejo glavne mejnike v razvoju biologije
 - na primerih ugotavljajo vplive biološkega znanja na človekovo vsakdanje življenje in gospodarstvo
 - na primerih spoznavajo, da je biološko znanje temelj za medicino, veterino, farmacijo, biotehnologijo, kmetijstvo, gozdarstvo, živilorejo, živilsko industrijo itn.
- biotska pestrost in sistematika:
Učenci:
 - preizkušajo preproste metode ugotavljanja biotske pestrosti
 - vedo, da je biotska pestrost rezultat evolucije živega sveta
 - opisujejo razloge za veliko biotsko pestrost v Sloveniji in pomen ohranjanja biotske pestrosti
 - vedo, da je biotska pestrost temelj za delovanje ekosistemov, s tem pa tudi temelj za človekovo preživetje (npr. hrana, naravni viri)
 - uporabljajo preproste (slikovne in/ali besedilne) določevalne ključe za razvrščanje živali in rastlin v širše sistematske kategorije
 - vedo, da sorodne vrste združujemo v rodove, sorodne rodove v družine, sorodne družine v redove, te v razrede, razrede pa v debla
 - spoznavajo, da razvrščanje organizmov v skladu z njihovimi značilnostmi in sorodnostjo obravnava sistematika

sklop: *vpliv človeka na okolje in naravo*

vsebina in cilji:

- ohranjanje biotske pestrosti:
Učenci:
 - spoznavajo nekatere ogrožene in zavarovane vrste v bližnjem okolju
 - opisujejo različne negativne vplive človeka na organizme, kopenske in vodne ekosisteme ter te vplive raziščejo na primerih v lokalnem okolju
 - opisujejo primere izumrtij vrst, ki jih je povzročil človek
- podnebne spremembe:
Učenci:
 - opisujejo glavne vzroke in posledice nastanka ozonske luknje
 - opisujejo glavne vzroke za povečevanje emisij toplogrednih plinov in opišejo posledice

7 Pripomočki

Učenec oz. učenka prinese s seboj modro ali črno nalivno pero oz. moder ali črn kemični svinčnik.